

Lisa 10.02. „Lisavajaduse kaart“

Nimetus: Narva õppekeskuses rahvusvahelise sisekaitsealase koolitus- ja teaduskeskuse, sh Frontexi akadeemia arendamine; lisavajadus 2025.a 912 342 eurot, 2025-2028.a 16 720 007 eurot

Olemasolev võimekus: Sisekaitseakadeemia Narva õppekeskuse avamisega 2020. aastal loodi võimalus käivitada Narvas mitmekülgne õppe- ja koolitustegevus ning baas teadus- ja arendusprojektide-alaseks koostööks. Tingimused on suurepärased piirihaldusalaseks õppe- ja arendustegevuseks kasutades maksimaalselt olemasolevat piiritaristut EL välispiiril, sh eri tüüpi piiripunktide ning maismaa- ja merepiiri võimalusi, kohapeal olevat ekspertiisi ning piirihaldusalase arendustegevuse võimekust. Akadeemia on õppekeskuses olemasoleva võimekuse baasil käivitanud

- 1) tasemeõppe: 19 õpperühma on osalenud õppes Narvas, kokku ca 500 õppurit; alates 2024/25 õppeaastast alustab õpet Narvas Politsei- ja Piirivalvekolledži õpperühm;
- 2) rahvusvahelise koolitustegevuse: toimunud on 1 CEPOL koolitus ja 5 Frontex koolitus, kus on osalenud kokku ca 250 osalejat; 2024 1. poolaastal on kavandatud 2 Frontex koolitust;
- 3) teadusarendustegevuse: elluviimisel on EL piirihalduse teadus-arendusprojekt Frontexi rahastusel, algatatud Narva võimaluste tutvustamine testalana sh NATO DIANA innovatsioonikiirendis ning rahvusvahelise võrgustiku arendamine ETAG toel piirihaldusalase teadus- ja arenduskoostöö laiendamiseks; käivitatud on koostöö ülikoolidega sh sõlmitud koostöölepe TÜ Narva kolledžiga.

Koolitustegevuste- ja TA -alase koostöö tulemusel on saavutatud oluline nähtavus Euroopas kvaliteetse ja mitmekesise metoodikaga piirihaldus-alase arendustegevuse eestvedajana, mis on äratanud suurt rahvusvahelist huvi. Keskust on külastanud üle 40 riigi esindaja sh osaliselt suursaadikute tasandil, EL siseasjade volinik, toimunud on kaks Frontexi juhtide visiiti, partnerpiirivalvekoolide juhtide külaskäigud.

Õppekeskuse taristu on 5 klassiruumi ja 24 kahekohalist tuba ning spordirajatised. Õppekeskuses töötas kuni detsember 2023 kaks töötajat, lisandunud on 1 töötaja. 1.03.2024 mehitati akadeemias Frontexi teemajuhi ametikoht.

Tuum: Akadeemia võimekus pakkuda suures mahus Frontexi jt rahvusvaheliste organisatsioonide koolitusi on madal, mis vähendab akadeemia ja kogu siseturvalisuse valdkonna võimalusi saada kasu võrgustikutööst, koostööprojektidest ja finantseerimisest. Mitmete koostööpartnerite sh välispartnerite hulgas on teadvustatud Narva unikaalse keskkonnana eelkõige piirihaldusalase koolitustegevuse ning teadus- ja arendusprojektide jaoks, kuid olemasolev õppe- ja teadustaristu ei ole piisav Narva piirkonnas oleva potentsiaali ära kasutamiseks. See omakorda takistab akadeemia ja siseturvalisuse valdkonna arengut eriti rakenduslike uuringute ja lahenduste osas ning pärsib ka akadeemia tasemeõppe kvaliteeti, koolituste mitmekesisust ning laiemalt kogu teadmussiirde protsessi. Kaasneb võimalik mahajäämus siseturvalisuse valdkonnas vajalike kvaliteetsete tehnoloogiliste lahenduste väljatöötamisel, arendamisel ning innovatsioonis

Lahenduseks on luua Narva õppekeskuse baasil **rahvusvaheline sisekaitsealane koolitus- ja teaduskeskus**, mis on aluseks:

- akadeemia kujunemisele **piirihalduse kompetentsikeskuseks** rahvusvahelisel tasandil;
- Narva piirkonna kui **piirihalduse arenduste testala** kasutamise võimaluste tõstmisele sh rahvusvaheliste projektide kaudu;
- rakenduslike arendusprojektide algatamisele ja elluviimisele eelkõige **tehnoloogiliste lahenduste arendamiseks** sh kaasates enam erasektorit;
- õppetegevuse sh tasemeõppe ja rahvusvaheliste koolitustegevuste mahu ja taseme tõstmisele;

- **teaduskoostöö ulatuse suurendamisele** siseturvalisuse jaoks olulistes valdkondades.

Siseturvalisuse valdkonna vajadustele keskendudes on mh kavas korraldada **suuremas mahus Frontex'i väljaõpet, sh alalisele korpusele ning laiendada teadus- ja arendusprojektide ulatust** eelkõige piirihalduse ja tehnoloogia valdkondades.

Selleks on vajalik kaasata lisatööjõudu, suurendada lühiajaliste koolituste pakkumist olemasoleva taristu baasil ja käivitada uue hoone rajamine (õppe- ja majutushoone kuni 200-le). Täiendavalt vajalikud kulud koosnevad personalikuludest ja uue hoone rajamise investeeringust. Kiire lahendusena enne uue hoone valmimist Narvas on võimalik võtta kasutusele RKAS omanduses olev taristu Auveres (Mustajõe kordoni hoone).

Mõju: Tegevus suurendab rahvusvahelise koostöö võimekust akadeemias ja siseturvalisuse valdkonnas laiemalt. Aktiivne teadus- ja arendustegevus piirihalduse valdkonnas loob võimaluse saavutada rahvusvaheline nähtavus ja mõju piirihalduse kompetentsikeskusena ja projektide testalana vahetult piiril kasutades ära Narva regiooni unikaalset keskkonda. Koolitus- ja arendusvõimaluste suurenemine tõstab ametkondade võimekust. Rahvusvaheline koostöö suurendab tasemeõppe kvaliteeti ja võimalusi ning huvi tasemeõppe vastu noorte hulgas. Tegevus võimaldab lisaks täiendkoolituste korraldamisele kandideerida Frontexi toetustele alalise korpuse väljaõppe korraldamiseks (ca 7 miljonit eurot õppeaastas). Euroopa Komisjon on valmis otsima võimalusi Eesti investeeringu toetamiseks olles seisukohal, et väljaõppekeskus EL välispiiril Narvas võimaldaks suurendada Frontexi väljaõppe mitmekesisust. Rahvusvaheline koolitustegevus Narvas tugevdab Eesti piirihaldust sh suurendab Frontexi kohalolu, loob võrgustikku töötavatele ametnikele ning suurendab Eesti olude tundmist.

Arvestus: Lisataotluse kulud koosnevad vajalikest personalikuludest ja uue hoone investeeringutest. **Uue hoone (Kerese 14a) kulu** arvestuse aluseks on hinnanguline ehitusmaksumus 18,7 miljonit eurot sh projekteerimine, ehitus, sisustus: 5-korruseline hoone (232 voodikohta + puhkeruumid, köögid, liftid jms) koos täiskeldriga (klassid, köök 3 laoruumiga, relvahoidla, saun, logistikaladu). **Personalikulude** arvestuse aluseks on 2 spetsialisti, logistik-halduskorraldaja ja relvuri ametikoha loomisega seotud kulud sh palga- ja töökohakulud. Kiirema käivitamise jaoks **Auvere taristu** kulu on Mustajõe kordoni rendikulud ja seotud admin.kulud (kordoni renditasu hinnang põhineb RKAS rendihinna prognoosil ja sõltub rendiaja pikkusest; lõplik hind võib mõnevõrra muutuda). Frontex puhul lisanduvad koolituste läbiviimisega seonduvad kulud, mis on abikõlblikud projektist, mille toetuse kogumaht on ligikaudu 7 miljonit eurot aastas 200 koolitatava kohta (koolitajate ja erikoolitajate töötasu, halduskulud).

	Art	2023 täitmine	2024 eelarve	2025	2026	2027	2028	2029-2034
Vajalik eelarve	50			102 052	124 831	142 144	142 893	857 357
Vajalik eelarve	55			347 016	182 508	185 508	185 508	1 113 048
Vajalik eelarve	15			463 274	580 874	6 767 144	7 496 255	0
Vajalik eelarve KOKKU				912 342	888 213	7 094 796	7 824 656	1 970 405
Olemasolev eelarve	50							
Olemasolev eelarve	55							
Olemasolev eelarve	15							
Olemasolev eelarve KOKKU								

LISAVAJADUS võrreldes olemasolevaga	50			102 052	124 831	142 144	142 893	857 357
LISAVAJADUS võrreldes olemasolevaga	55			347 016	182 508	185 508	185 508	1 113 048
LISAVAJADUS võrreldes olemasolevaga	15			463 274	580 874	6 767 144	7 496 255	0
LISAVAJADUS KOKKU	x			912 342	888 213	7 094 796	7 824 656	1 970 405



Lisa 10.03. Frontex
Akadeemia eelarve 1

Taust/faktid: Tegevuse taustaks on olemasolev kitsaskoht, mille lahendamisesse tegevuse käivitamine otsustavalt panustab: **akadeemia madal rahvusvaheline võimekus Narvas takistab välisrahastuse suuremat kasutamist ja pärsib osalust siseturvalisuse valdkonna rahvusvahelistes arendusprojektides.** Narva õppekeskuse unikaalne asukoht ja sellega seotud võimalused EL välispiiril on ärritanud mitmete rahvusvaheliste institutsioonide huvi koolituste ja projektide korraldamiseks. Samuti on akadeemia tasemeõppes (eelkõige piirihalduse alal) ja piirkonnas tegutsevatel ametkondadel mitmeid vajadusi, mida toetaks oluliselt koolitusala koostöö ja teaduspõhiste lahenduste väljatöötamine ning testimine rahvusvahelises koostöös. Narva õppekeskuses on korraldatud CEPOL ja Frontexi koolitusi ning loodud on võrgustik piirkonnas tegutsevate teadusasutustega, kuid ilma tegevuste ulatuse suurendamiseta on oluliselt raskendatud suuremas mahu välisrahastuse kaasamine ja osalus TA projektides. Samas puudub akadeemial ja ametkondadel võimalus olemasolevate võimekuste piires vajalikke lahendusi välja töötada. **Narvas olemasolev taristu ei ole piisav ulatuslikuks rahvusvaheliseks koostööks.** Akadeemia avas Narva õppekeskuse oktoobris 2020 luues võimaluse kasutada 5 õpperuumi sh simulatsiooniklass ja 24 majutusruumi (48 voodikohta) ning spordirajatisi (mati- ja jõusaal, lasketiir). Samaaegselt praktikate toimumisega ja aineõppe läbiviimisega, mille maht Narva õppekeskuses kasvab, ei ole piisavalt võimalusi rahvusvaheliste koolituste läbiviimiseks, eriti alalise korpuse väljaõppeks. Seejuures on oluline, et ainult majutusvõimluste suurendamine regioonis, ei too kaasa võimekuse tõstmist akadeemia eesmärkide osas, kuna puudu on ka õppe- ja TA tegevusteks vajalikke tingimusi, sh eriotstarbelised ruumid. Õppekeskuse territooriumil paikneva RKAS omanduses olevale krundile uue hoone püstitamine võimaldab juurde luua piisava võimekuse. Eelläbirääkimiste põhjal (SKA, RKAS, Narva linn) on võimalik uue hoone rajamine juba olemasolevate projekteerimistingimuste alusel arvestades sel krundil lammutatud varasema TÜ ühiselamuga seonduvaid tingimusi. Uue hoone valmimiseni on võimalik suurendada tegevuste mahtu võttes kasutusele Auveres (27 km õppekeskusest) paikneva endise Mustajõe kordoni hoone ja ümberpaikneva territooriumi, mis võimaldab tõsta akadeemia võimekust ka erinevate lahenduste testalana vahetult piiril. **Tasuvusarvestust** ei ole hetkeseisuga tehtud, kuid selle olulised tegurid on: 1) Frontexi alalise korpuse väljaõpe võimaldab koolitusasutusel saada kuni 7 miljonit eurot toetust; 2) lühiajaliste koolituste pakkumine on tasustatav organisatsioonide poolt sh vajadusel vahendid, mis on riskasutatavad; 3) ametkondade vajadustele vastavate lahenduste väljatöötamine ja testimine vahetult piiril välisrahastuse toel hoiab ära olulised kulud ja loob eeldused olemasoleva ressursi tõhusamaks kasutamiseks. Kui lisataotlus jääb rahuldamata ei suuda akadeemia pakkuda suuremahulist väljaõpet Frontexi alalisele korpusele ja ei saa kandideerida sellega seotud toetusele; võimalus korraldada lühiajalisi rahvusvaheliste organisatsioonide koolitusi jääb piiratuks ning võimekus algatada TA projekte vastavalt siseturvalisuse valdkonna vajadustele piirkonnas madalaks.

Lisavajaduse riskasutuse võimalus: Võimekust korraldada rahvusvahelist koostööd sh koolitusi ja teadus-arendusprojekte Ida-Virumaal plaanitud ulatuses siseturvalisuse valdkonnas teistel asutustel ei ole valitsemisala sees ega väljas. Kindlasti on loodav võimekus riskasutatav teiste riigiasutuste ja TA-institutsioonide jaoks. Narva õppekeskuse olemasolev taristu on tänaseks juba riskasutuse kogemuse omandanud ja selle korralduse väga tõhusalt välja kujundanud. Samuti toetab lisavajaduse elluviimine valitsemisala vajadustele vastavate lahenduste jm tegevuste väljatöötamist, vajadusel katsetamist ja käivitamist.

Varasemate aastate rahastus(ed), sh asutusesisesed muudatused: Kirjeldatud keskuse loomisele ei ole varasemalt vahendeid suunatud.

Projektiga kaasnev tegevuskulude sääst: Rahvusvahelise koolitustegevuse mahu suurendamine Eesti ametnike suuremat osalust ja toetab tasemeõppe kvaliteedi arendamist vähendades seeläbi kulutusi nimetatud tegevustele. Teaduspõhiste lahenduste väljatöötamine ja käivitamine võimaldab ressursse tõhusamalt kasutada. Võimekuse loomise eesmärgiks on mh välisrahastuse kaasamine, osa kavandatud kulusid on abikõlblikud välisvahenditest.

Minimaalne aeg kuudes rahastamisotsusest tarneni: praeguse hinnangu kohaselt on võimalik hoone valmimine ja keskuse täieulatuslik käivitumine 2 aastat pärast rahaeraldist.

Alus/seosed strateegiliste dokumentidega: Programmis „Siseturvalisus 2023–2026“ on üheks Sisekaitseakadeemia vastutada olevaks arendusülesandeks seatud Frontex väljaõppekeskuse kontseptsiooni loomine ja koolituste pakkumine Ida-Virumaal (Meede 5.1.1. p 1.5). Tegevus on nimetatud ka maakonnaülese tegevusena Ida-Virumaa arengustrateegia tegevuskava 2023-2029 eelnõus (10.04.2023 seisuga) ja Narva linna arengukavas.

Kontaktisikud:

SIM	<i>Nimi</i>	<i>Tel.; e-mail</i>
<i>asutus</i>	<i>Ain Sari</i>	<i>ain.sari@sisekaitse.ee</i>